

МАРКАЗИ МИЛЛИИ ТЕСТИИ НАЗДИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ИМТИҲОНҲОИ МАРКАЗОНИДАИ ДОХИЛШАВӢ
ДАВРИ ЯКУМ



Китобчаи
ТЕСТ | 2025

Қисми Б.5-1

Варианти

- ☒ Забони тоҷикӣ
- ☒ Биология
- ☒ Химия

2

ДАСТУР

Саволнома аз се субтест иборат аст: **забони тоҷикӣ, биология** ва **химия**. Субтести **забони тоҷикӣ** 20 саволу масъала, субтести **биология** 21 саволу масъала ва субтести **химия** 23 саволу масъаларо дар бар мегирад.

Саволу масъалаҳои тест дар ду навъ таҳия шудаанд: саволу масъалаҳои пӯшида (бо интиҳоби як ҷавоби дуруст ва муайян кардани мувофиқат) ва кушода.

Дар саволу масъала бо интиҳоби як ҷавоби дуруст чор гуна (вариант)-и ҷавоб дода мешавад, ки танҳо яктоаш дуруст аст.

!

Масалан, агар Шумо варианти “В”-ро ҷавоби дурусти савол интиҳоб кунед, пас онро дар варақаи ҷавобҳо ин гуна ишора намоед:

A	B	C	D
☐	☒	☐	☐

Дар саволу масъала барои муайян кардани мувофиқат ба ҳар унсури дар сутуни чап додашуда (калима, ибора, ҷумла, формула, функция ва ғайра) аз унсурҳои сутуни рост, ки яктоаш зиёдтест, унсури мувофиқ интиҳоб карда мешавад.

!

Масалан, агар ба унсури “А”, ба фикри Шумо, ҷавоби мувофиқ рақами 2, ба унсури “В” рақами 4, ба унсури “С” рақами 1 ва ба унсури “D” рақами 5 бошад, дар варақаи ҷавобҳо ин гуна ишора намоед:

	1	2	3	4	5
A	☐	☒	☐	☐	☐
B	☐	☐	☐	☒	☐
C	☒	☐	☐	☐	☐
D	☐	☐	☐	☐	☒

Ҷавоби саволу масъалаи кушода рақам(ҳо) мебоша(н)д, ки дар катаки махсуси варақаи ҷавобҳо навишта мешава(н)д. Воҳидҳои ченак, ба мисли л, г, % ва ғайра дар варақаи ҷавобҳо **навишта намешавад**.

!

Масалан, агар Шумо **268** л-ро ҷавоби дурусти масъала ҳисоб кунед, дар варақаи ҷавобҳо танҳо ададро нависед:

2	6	8	
---	---	---	--

Барои ҷавоб додан ба саволҳо ва ҳалли масъалаҳои тест **150 дақиқа** муайян шудааст.

!

Пас аз шинос шудан бо дастур, ки маъмури имтиҳон хондааст, дар паси варақаи ҷавобҳо ҷумлаи «**Бо тартиби гузаронидани имтиҳон шинос шудам**»-ро нависед ва **имзо** гузоред.

Дар вақти иҷрои тест **бодикқат бошед**.

Ҷавобҳоро аввал дар китобчаи тест **ишора намоед/нависед**.

Агар дар ҷавоб ёфтани ба ягон саволу масъала душворӣ кашед, **саросема нашавед** ва **ба ҳаяҷон наомада**, ба иҷрои тест идома диҳед. Пас аз ҷавоб гуфтани ба дигар саволу масъалаҳо ба саволу масъалаи бароятон душвор **баргардед**.

ТАРТИБИ ПУР КАРДАНИ ВАРАҚАИ ҶАВОБҲО

- пеш аз ҷавоб додан ба саволҳо ва ҳалли масъалаҳо дар варақаи ҷавобҳо **рақами варианти китобчаи тести худро ишора намоед**;
- ҷавобро дар варақаи ҷавобҳо мувофиқи тартиби пур кардани варақаи ҷавобҳо, чунонки дар боло нишон дода шуд, **ишора намоед/нависед**;
- **аз ёд набароред**, ислоҳ намудани ҷавоб дар варақаи ҷавобҳо **МУМКИН НЕСТ** – ҷавоби ба тарзи дигар ишорагардида/навишташуда ва ислоҳгардида **ба назар гирифта намешавад**;
- пеш аз супоридани варақаи ҷавобҳо бори дигар **боварӣ ҳосил намоед**, ки ҷавоби ҳамаи саволу масъалаҳо дар варақаи ҷавобҳо ишора/навишта шудааст.

Варақаи ҷавобҳоро ҳатман ба маъмури имтиҳон супоред, онро аз синфхона баровардан **МУМКИН НЕСТ**.



Варақаи ҷавобҳо такроран дода намешавад.



Амалҳои зерин дар рафти имтиҳон **МАНЪ АСТ**:

- гуфтугӯ, ёрӣ додан, ҳалал расонидан ба ҳамдигар ва (ё) истифода кардан аз ёрии шахсони дигар дар иҷрои саволу масъалаҳои тест;
- иваз кардани ҷойи нишаст, китобчаҳои тест, варақаҳои ҷавобҳо ва ҳар гуна навиштаҳои ҳамдигар;
- гузоштани қайду ишораҳои ба имтиҳон дахлнадошта дар варақаи ҷавобҳо, аз ҷумла, дар ҳошияҳои он;
- аз синфхона баровардани варақаи ҷавобҳо ва китобчаи тест (китобчаи тестро танҳо пас аз супоридани варақаи ҷавобҳо ба маъмури имтиҳон бо худ баровардан мумкин аст).

Дар ҳолати вайрон кардани ин талабот мутасаддиён ҳуқуқи аз имтиҳон хориҷ кардани Шуморо доранд.



Фаромӯш накунед:

- нусхаи электронии варақаи ҷавобҳои Шумо пас аз дастрас шудани варақаҳои ҷавобҳо ба Марказ дар кабинетҳои инфиродиатон гузошта мешавад;
- ҷавобҳои дуруст (калид)-и саволу масъалаҳои тести дар имтиҳон истифодашуда **беғоҳи рӯзи имтиҳон** дар сомонаи Марказ (www.ntc.tj) нашр карда мешаванд;
- аз натиҷаи имтиҳонҳо ба Шумо рӯзи 21-уми июл хабар медиҳанд.

Ба Шумо комёбӣ меҷӯҳем!

1 Дар кадом калима зада дар ҳичои аввал меояд?

- A) саҳро
- B) имрӯз
- C) берун
- D) сӯзан

2 Кадом калимаи байти зерин нодуруст навишта шудааст?

*Субҳдам боғу чаман зеботаранд,
Кӯҳҳо байроқи зарин бар саранд.* М. Турсунзода

- A) субҳдам
- B) чаман
- C) зарин
- D) кӯҳҳо

3 Ҳамаъноҳи калимаи *пиндор*.

- A) ахлоқ, одоб
- B) одат, хислат
- C) андеша, фикр
- D) кирдор, рафтор

4 Ибораи рехта (фразеологӣ)-ро нишон диҳед:

- A) бетоб шудан
- B) бемор шудан
- C) сиҳат шудан
- D) бемадор шудан

5 Дар ҷумлаи зерин ибора (таъбир)-и “ба болои сари касе баромадан” чӣ маънӣ дорад?

Гап назанам ба болои сарам баромаданӣ аст. Ҷ. Иқромӣ

- A) касеро мутеи худ кардан
- B) шахсеро зери по намудан
- C) нисбати касе беэҳтиромӣ намудан
- D) шаъну шарафи касеро паст задан

6 Эълон дар бораи баргузор гардидани маҳфили “Шоҳмотбозони ҷавон” бо кадом услуб навишта мешавад?

- A) илмӣ
- B) расмӣ
- C) бадеӣ
- D) публицистӣ

7 Имлои исм бо шумораи миқдорӣ дар кадом банд дуруст аст?

- A) панҷ китобҳо
- B) панҷ китобон
- C) ду-се китобҳо
- D) се китоб

8 Дар ибораи *дӯсти вафодор* сифат аз *рӯйи сохт* чӣ гуна аст?

- A) сода
- B) сохта
- C) мураккаб
- D) таркибӣ

9 Ба ҷойи сенуқта нумеративи мувофиқро гузоред:

Духтарак ду-се ... ба пешии пояи нигаристу лаб газид. А. Самад

- A) карат
- B) вақт
- C) соат
- D) фурсат

10 Ба ҷойи сенуқта *пешиоянди мувофиқро* гузоред:

... азми дурусту саъйи комил,

Касро нашавад мурод ҳосил. Саъдии Шерозӣ

- A) Бо
- B) Бе
- C) То
- D) Дар

11 Ҷузъҳои асосии ибораҳои “*модари азиз*” ва “*тоҷи заррин*” ба кадом ҳиссаи нутқ мансубанд?

- A) феъл
- B) зарф
- C) исм
- D) сифат

12 Ҷумлаи зерин аз *рӯйи тобиши ифода* ва *оҳанги баён* ба кадом *гурӯҳ* дохил мешавад?

Падарам шабҳо то саҳар чароғро хомӯш намекард. С. Улуғзода

- A) ҷумлаи ҳикоягӣ
- B) ҷумлаи саволӣ
- C) ҷумлаи хитобӣ
- D) ҷумлаи амрӣ

13 Дар ҷумлаи зерин кадом *аъзои он* чида шудааст?

Ҷӯнону дарахтбурон, гиёҳчинону сайёҳон хабар меоварданд. Баҳманёр

- A) хабар
- B) мубтадо
- C) пурқунанла
- D) муайянқунанда

14 Калимаи *писарам* дар ҷумлаи зер чӣ шуда омадааст?

- Писарам, лой агар шатта нахӯрад, на хишт рехтан мумкину на бомро ловидан.

- A) аъзои истисноӣ
- B) калимаи туфайлӣ
- C) мухотаб
- D) баёния

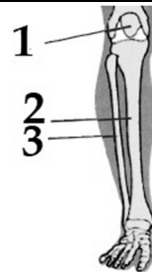
15	Кадоме аз ин адибон энциклопедист аст?	
	А) Абулқосими Фирдавсӣ В) Абумансури Дақиқӣ С) Абуалӣ ибни Сино Д) Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ	
16	Мувофиқати шарҳ ва калимахоро муайян намоед:	
	А) исми моддӣ: чизи лӯндашакле, ки бо он бозӣ мекунанд В) сифати асли: ашёи кӯчак, майда С) исми моддӣ: кулоҳи ҷангии аз оҳан сохташуда Д) асоси замони гузаштаи феъл	1) худ 2) хӯд 3) гӯй 4) хурд 5) хӯрд
17	Ба ҷойи сенукта дар ҳар байт ва ё мисраъ зидмаънои калимаи ишорашударо гузаред:	
	А) То кай ба ранги тифлмизочони рӯзгор, Аз ... шод будану аз кам гиристан. Абдурраҳмони Ҷомӣ В) Ҳоли худ гуфтӣ, бигӯ бисёру ..., ҳар чӣ ҳаст. Бадриддини Ҳилолӣ С) Нестам мисли падарҳои дигар, Дар бари фарзандҳо ...у сахар . Мирзо Турсунзода Д) Ҳамеотх андар ...у нишеб , Ҳамезад ба гурзу ба теғу рикеб. Абулқосими Фирдавсӣ	1) шом 2) беш 3) андак 4) баланд 5) фароз
18	Ба калимаҳо пасвандҳои мувофиқ гузаред:	
	А) шарм В) сафед С) парӣ Д) пила	1) -гун 2) -вар 3) -фом 4) -сор 5) -ваш
19	Ибора созед:	
	А) булбул В) шамъ С) чехра Д) парвона	1) дилафрӯз 2) гӯё 3) бекас 4) кушод 5) парсӯхта
20	Маънои байтҳои Абулқосими Фирдавсро муайян кунед:	
	А) Нигар, то чӣ корӣ, ҳамон бидрав, Сухан ҳар чи гӯӣ, ҳамон бишнавай. В) Ту чандон ки бошӣ, сухангӯӣ бош, Хирадманд бошу ҷаҳонҷӯӣ бош. С) Зи бадасл ҷашми беҳӣ доштан, Бувад хок дар дида анбоштан. Д) Мар онро, ки дониш бувад, тӯша бурд, Бимирад танаи ном ҳаргиз намурд.	1) Ҳар касе, ки дониш дорад, баъд аз марг ҳам номаш зинда хоҳад монд. 2) Аз инсонӣ бадзот умедвори неки шу-дан кори оқилона нест. 3) Ҳар амале, ки анҷом медиҳӣ ва каломе, ки мегӯӣ, натиҷаи онро хоҳӣ дид. 4) Сухандону оқил ва аз пайи кашфи рамзу рози ҷаҳону ҳастӣ бош. 5) Ба сухани бузургон гӯш кардану аз рӯи он амал кардан, боиси саодату пешрафти фард мешавад.

1 Талха дар раванди ҳозима кадом вазифаро ба ҷо меорад?

- A) Сафедаҳоро майда мекунад.
- B) Чарбҳоро майда (реза) мекунад.
- C) Дар рӯда муҳити туршро ба вучуд меорад.
- D) Ангиштобро майда мекунад.

2 Дар расми сохти пой бо рақами 2 кадом устухон ишора шудааст?

- A) устухони соқи калон
- B) устухони рон
- C) устухони соқи хурд
- D) айнаки зону



3 Изофаи дарози нейрон ҷӣ ном дорад ва кадом вазифаро иҷро мекунад?

- A) дендрит, ҳиссиётқабулкунӣ
- B) ҷасад, ихроҷ
- C) аксон, ҳаракаткунӣ
- D) синапс, секреторӣ

4 Сараки устухони найшакли одам аз кадом модда иборат аст?

- A) устухонпарда
- B) мағзи зарди устухон
- C) сахту мустаҳкам
- D) исфанҷӣ

5 Дар кадом қисми мағзи сар маркази танзими ташнагӣ ҷойгир аст?

- A) мағзча
- B) мобайнӣ
- C) дарозрӯя
- D) миёна

6 Номи доираи Замин, ки дар он фаъолияти бохиради инсон омили асосии муайянкунандаи инкишофи он мегардад.

- A) ноосфера
- B) стратосфера
- C) биосфера
- D) ионосфера

7 Мувофиқи маълумоти ниҳой дар ҷаҳон чанд ҳазор боғи милли мавҷуд аст?

- A) қариб 12 245
- B) қариб 1 554
- C) қариб 2 415
- D) қариб 2 700

8 Мӯйлабчаҳои харчанг кадом вазифаҳоро иҷро мекунанд?

- A) босира ва мувозинат
- B) ломиса ва шомма
- C) ломиса ва маза
- D) шомма ва шунавой

9 Чойи ғафшудани бадани кирми лойхӯракро чӣ меноманд?

- A) миёнбанд
- B) қисми сар
- C) пила
- D) қил

10 Обхокие, ки чашм надорад.

- A) қурбоққай ҳавзӣ
- B) червяга
- C) саламандра
- D) ғуки сабз

11 Калонтарин нармбадани дупалла (дутабақа) дар Тоҷикистон.

- A) бедандонак
- B) садаф
- C) устритса
- D) мидия

12 Кадом растанӣ худгардолудшаванда аст?

- A) сулӣ
- B) каду
- C) шалғам
- D) пиёз

13 Микдори равған дар меваҳои кадом растанӣ зиёдтар аст?

- A) лӯбиё
- B) офтобпараст
- C) боимҷон
- D) гандум

14 Қисми микроскопро, ки дар расм бо рақами 5 ишора шудааст, муайян кунед.

- A) объектив
- B) мизчаи ашёгузор
- C) ойна
- D) окуляр



15 Намояндаи растаниҳои лучтухм.

- A) нахл (палма)
- B) кедр
- C) эвкалипт
- D) кастона (шоҳбулут)

16 Мувофиқатро муайян намоед:

Истилоҳ

- A) биотоп
- B) агросенот
- C) нектон
- D) планктон

Тавсиф

- 1) Маҷмуи организмҳое, ки дар қатри оби дарёҳо, баҳрҳо ва укёнуҷҳо дар болои лойқаву қум ё зери онҳо зиндагӣ мекунанд.
- 2) Биосенотҳое, ки дар заминҳои кишоварзӣ инкишоф меёбанд.
- 3) Майдони абиотию биотии муҳите, ки организмҳои зинда он ҷо мутобиқ шуда, фаъолият мекунанд.
- 4) Маҷмуи организмҳое, ки дар қабати болоии об дар ҳолати камҳаракату парешон фаъолият мекунанд.
- 5) Маҷмуи организмҳое, ки дар об фаъолона ҳаракат карда инкишоф меёбанд.

17 Мувофиқатро муайян кунед:**Системаи узвҳои одам**

- A) ихроҷ
- B) тақягоҳу ҳаракат
- C) ҳозима
- D) нафаскашӣ

Узвҳо

- 1) рӯдаи рост ва ғадудҳои луоби даҳон
- 2) ҳалқ ва нойҳои нафас
- 3) скелет ва мушакҳо
- 4) ғадуди душоха (тимус) ва испурч
- 5) гурда ва пешобдон (масона)

18 Мувофиқатро муайян кунед:

- A) гул
- B) чалғӯза
- C) волвокс
- D) торф

- 1) Обсабзҳо
- 2) Лучтухмон
- 3) Пӯшидатухмон
- 4) Сарахсҳо
- 5) Ушнаҳо

19 Мувофиқатро муайян кунед:**Типи ҳайвонот**

- A) Лӯндакирмҳо
- B) Рӯдаковокҳо
- C) Нармтанҳо
- D) Паҳнкирмҳо

Намоянда

- 1) нематод
- 2) кирми чигармак
- 3) калмар
- 4) каждум
- 5) актиния

20 Пӯшидатухмон аз Лучтухмон бо он фарқ мекунад, ки

- 1) бисёрсола мебошанд
- 2) хлоропласт ва хлорофилл доранд
- 3) гулҳо ва тӯдагулҳо доранд
- 4) меваҳоро бо тухм ҳосил мекунад
- 5) се шакли ҳаётӣ зоҳир кардаанд
- 6) бо тухм афзоиш мекунад

Аз шаш варианти ҷавоб се ҷавоби дурустро интихоб намуда, ин рақамҳоро бо тартиби пайдарҳамии дуруст нависед.

Ҷавоб:

21 Воҳидҳои таксономиро бо тартиби пайдарҳамии дуруст – аз воҳиди калонтарин ба хурдтарин муайян кунед:

- 1) бобунаи доруй
- 2) Дупаллатухмон
- 3) Пӯшидатухмон
- 4) Мураккабгулҳо

Дар ҷавоб рақамҳоро бо пайдарҳамии дуруст нависед.

Ҷавоб:



Лутфан, ба варақаи ҷавобҳо гузаронидани ҷавобҳоятонро фаромӯш накунед. Пур кардани варақаи ҷавобҳо ҳатмӣ аст.

1 Моддаҳои содаро муайян кунед.

- A) графит ва аммиак
- B) хром ва глюкоза
- C) нитроген ва алмос
- D) ҳидрогенбромид ва озон

2 Ҳангоми баҳамтаъсирии 1 мол ҳидроксиди натрий ва 1 мол кислотаи фосфат кадом модда ҳосил мешавад?

- A) ҳидрофосфати натрий
- B) фосфати натрий
- C) диҳидрофосфати натрий
- D) фосфиди натрий

3 Дар системаи $2\text{SO}_{2(\text{г})} + \text{O}_{2(\text{г})} \rightleftharpoons 2\text{SO}_{3(\text{г})} + Q$ ҳангоми иҷрои кадом амал мувозинати химиявӣ ба тарафи моддаҳои аввала мелағжад?

- A) паст кардани ҳарорат
- B) зиёд кардани консентратсияи SO_2
- C) баланд кардани ҳарорат
- D) кам кардани консентратсияи SO_3

4 Дар кадом ҳолат реаксияи химиявӣ бо суръати камтарин мегузарад?

- A) 1 г пораи оҳан дар маҳлули 20%-аи кислотаи сулфат
- B) 1 г пораи оҳан дар маҳлули 10%-аи кислотаи сулфат
- C) 1 г хокаи оҳан дар маҳлули 10%-аи кислотаи сулфат
- D) 1 г хокаи оҳан дар маҳлули 20%-аи кислотаи сулфат

Чой барои сиёҳнавис

5 Элементи аз ҳама электроманфии даври 6-уми системаи даврӣ кадом аст?

- A) Rn
- B) Pt
- C) O
- D) At

6 Дар кадом зарра миқдори протонҳо нисбат ба электронҳо зиёдтар аст?

- A) S^{2-}
- B) Al
- C) S
- D) Al^{3+}

7 Кадом намак ҳидролиз намешавад?

- A) $Cr(NO_3)_2$
- B) $CuCl_2$
- C) K_2SO_4
- D) CH_3COONH_4

8 Реаксияи мухтасари иони $Fe^{3+} + 3OH^- \rightarrow Fe(OH)_3$ ба баҳамтаъсирии кадом моддаҳо мувофиқ аст?

- A) $FeCl_3$ ва H_2O
- B) $Fe(NO_3)_3$ ва $NaOH$
- C) Fe ва $Al(OH)_3$
- D) Fe_2O_3 ва KOH

Чой барои сиёҳнавис

9 Биринчӣ хӯлаи кадом металл аст?

- A) Au
- B) Fe
- C) Cu
- D) Na

10 Дар байни кадом моддаҳо реаксияи ҷойгирӣ мегузарад?

- A) Cr_2O_3 ва HCl
- B) Cr_2O_3 ва Al
- C) Cr_2O_3 ва O_2
- D) Cr_2O_3 ва SO_3

11 Ҳангоми таҷзияи ҳароратии кадом модда металл ҳосил мешавад?

- A) $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$
- B) NaHCO_3
- C) AgNO_3
- D) KNO_3

12 Кадом моддаҳо бо маҳлули гидроксидаи литий ба реаксия дохил мешаванд?

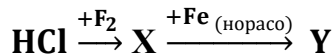
- A) $\text{Mg}(\text{OH})_2$ ва MgCl_2
- B) SO_3 ва Li_2SO_3
- C) $\text{Cr}(\text{OH})_3$ ва $\text{Cr}(\text{NO}_3)_3$
- D) Na_2O ва Na_2SO_4

Ҷой барои сиёҳнавис

13 Дар кадом реаксия силитсий оксидкунанда аст?

- A) $\text{Si} + \text{Ca} \rightarrow \text{Ca}_2\text{Si}$
- B) $\text{Si} + \text{Cl}_2 \rightarrow \text{SiCl}_4$
- C) $\text{Si} + \text{O}_2 \rightarrow \text{SiO}_2$
- D) $\text{H}_2\text{SiO}_3 \rightarrow \text{SiO}_2 + \text{H}_2\text{O}$

14 Дар нақшаи табдилоти



моддаи Y-ро муайян кунед.

- A) FeF_3
- B) $\text{H}_3[\text{FeF}_6]$
- C) FeCl_2
- D) FeCl_3

15 Суммаи коэффитсиентхоро дар муодилаи реаксияи химиявии $\text{Fe}_2\text{O}_3 + \text{HNO}_3 \rightarrow \dots$ ёбед.

- A) 11
- B) 8
- C) 12
- D) 9

16 Ҳангоми таъсири ҳидрогенхлорид ба кадом модда 2-хлорпропан ҳосил мешавад?

- A) пропин
- B) пропан
- C) пропен
- D) 1-хлорпропан

Чой барои сиёҳнавис

17 Кадом моддаҳо изомеранд?

- A) CH_4 ва C_2H_6
- B) C_2H_4 ва C_2H_2
- C) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CHO}$ ва $(\text{CH}_3)_2\text{CO}$
- D) HCOOH ва CH_3COOH

18 Мувофиқати модда ва дараҷаи оксидшавии карбонро дар он муайян кунед:

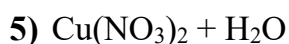
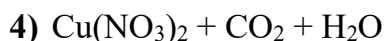
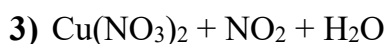
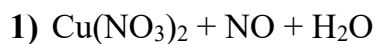
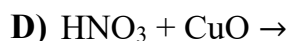
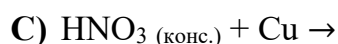
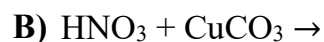
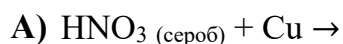
- | | |
|-----------------------------|-------|
| A) NaHCO_3 | 1) +2 |
| B) CaC_2O_4 | 2) -4 |
| C) Al_4C_3 | 3) -2 |
| D) CH_3OH | 4) +4 |
| | 5) +3 |

19 Мувофиқати элемент ва адади электронҳои тоқро дар ҳолати асосии атоми он муайян кунед:

- | | |
|-------|------|
| A) S | 1) 3 |
| B) P | 2) 5 |
| C) Al | 3) 4 |
| D) Fe | 4) 2 |
| | 5) 1 |

Ҷой барои сиёҳнавис

20 Мувофиқати моддаҳои аввала ва маҳсули реаксияро муайян намоед:



21 Пас аз таркидани 300 мл (ш. м.) омехтае, ки аз рӯйи ҳаҷм 50% ҳидроген ва 50% оксиген дошт, чанд мл (ш. м.) газ боқӣ монд?

Ҷавоб:

22 71 г оксиди фосфор (V)-ро дар 321 г оби гарм ҳал карданд. Ҳиссаи массаи (бо %) кислотаи фосфатро дар маҳлули ҳосилшуда муайян кунед.

Ҷавоб:

23 Ҳангоми таъсири кислотаи сулфати сероб ба омехтаи 28 г оҳан ва 22 г мис чанд грамм намаки миёна ҳосил мешавад?

Ҷавоб:



Лутфан, ба варақаи ҷавобҳо гузаронидани ҷавобҳоятонро фаромӯш накунад. Пур кардани варақаи ҷавобҳо ҳатмӣ аст.

Ҷой барои сиёҳнавис

ҶАДВАЛИ ДАВРИИ ЭЛЕМЕНТҲОИ ХИМИЯВИИ Д. И. МЕНДЕЛЕЕВ

ДАВРҲО	Г У Р Ў Ҳ И Э Л Е М Е Н Т Ҳ О															
	A I B	A II B	A III B	A IV B	A V B	A VI B	A VII B	A VIII B	A IX B	A X B	A XI B	A XII B	A XIII B	A XIV B	A XV B	A XVI B
1	(H)															
2	Li Литий	Be Бериллий	B Бор	C Карбон	N Нитроген	O Оксиген	F Фтор	Ne Неон	Ar Аргон							
3	Na Натрий	Mg Магний	Al Алюминий	Si Силиций	P Фосфор	S Сулфур	Cl Хлор	Ar Аргон								
4	K Калий	Ca Кальций	Sc Скандий	Ti Титан	V Ванадий	Cr Хром	Mn Манган	Fe Оҳан	Co Кобалт	Ni Никел						
5	Rb Рубидий	Sr Стронций	Y Иттрий	Zr Зирконий	Nb Ниобий	Mo Молибден	Tc Технетсий	Ru Рутений	Rh Родий	Pd Палладий						
6	Cs Сезий	Ba Барий	La* Лантан	Hf Гафний	Ta Тантал	W Вольфрам	Re Рений	Os Осмий	Ir Иридий	Pt Платина						
7	Fr Франсий	Ra Радий	Ac** Актиний	Rf Резерфордий	Db Дубний	Sg Сиборгий	Bh Борий	Hs Хассий	Mt Мейтнерий	Ds Дармштадтий						
	R ₂ O	RO	R ₂ O ₃	RO ₂	R ₂ O ₅	RO ₃	R ₂ O ₇	RO ₄								
	RH ₄	RH ₃	RH ₂	RH												
ЛАНТАНОИДҲО*	Ce Серий	Pr Прозодим	Nd Неодим	Pm Прометий	Sm Самарий	Eu Европий	Gd Гадолиний	Tb Тербий	Dy Диспрозий	Ho Гольмий	Er Эрбий	Tm Тулий	Yb Иттербий	Lu Лютеций		
АКТИНОИДҲО**	Th Торий	Pa Протактиний	U Уран	Np Нептуний	Pu Плутоний	Am Америтсий	Cm Кюри	Bk Берклий	Cf Калифорний	Es Эйнштейний	Fm Фермий	Md Менделевий	No Нобелий	Lr Лауренсий		

Ҷадвали ҳалшавандагии кислотаҳо, асосҳо ва намакҳо дар об

Ионҳо	H ⁺	Li ⁺	K ⁺	Na ⁺	NH ₄ ⁺	Mg ²⁺	Ca ²⁺	Ba ²⁺	Str ²⁺	Al ³⁺	Cr ³⁺	Fe ²⁺	Fe ³⁺	Zn ²⁺	Ag ⁺	Pb ²⁺	Cu ²⁺	Hg ⁺	Hg ²⁺	Mn ²⁺	Sn ²⁺	Ni ²⁺	Co ²⁺
ОН ⁻		Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳн	Кх	Ҳ	Кх	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	—	Кх	Ҳн	—	—	Ҳн	Ҳн	Кх	Ҳн
F ⁻	Ҳ	Кх	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Кх	Ҳн	Кх	Кх	Кх	Ҳ	Кх	Кх	Ҳ	Ҳ	Кх	Ҳ	Г	Г	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ
Cl ⁻	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Кх	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳн	Кх	Ҳ	Ҳн	Ҳ	Ҳ	Г	Ҳ	Ҳ
Br ⁻	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳн	Кх	Ҳ	Ҳн	Кх	Ҳ	Г	Ҳ	Ҳ
I ⁻	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	—	Ҳ	Ҳн	Кх	—	Ҳн	Кх	Ҳ	Кх	Ҳ	Ҳ
S ²⁻	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Г	Г	Ҳ	Ҳн	Г	Г	Ҳн	Г	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	—	Ҳн	Кх	Ҳн	Ҳн	Кх
SO ₃ ²⁻	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	—	—	Г	—	Ҳн	Ҳн	Ҳн	—	—	Ҳн	Ҳн	—	Ҳн	Ҳн
SO ₄ ²⁻	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Кх	Ҳн	Кх	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Кх	Кх	Ҳ	Кх	Г	Ҳ	Г	Ҳ	Ҳ
PO ₄ ³⁻	Ҳ	Кх	Ҳ	Ҳ	Г	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Кх	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн
CO ₃ ²⁻	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Кх	Ҳн	Ҳн	Кх	—	—	Ҳн	—	Ҳн	Кх	Ҳн	Г	Ҳн	—	Ҳн	—	Ҳн	Ҳн
SiO ₃ ²⁻	Ҳн	Ҳн	Ҳ	Ҳ	—	Г	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Г	Г	Г	Г	Г	—	Г	Г	—	—	Г	Г	Г	Г
NO ₃ ⁻	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Г	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ
AcO ⁻	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Г	Ҳ	Ҳ	Г	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Кх	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ
CrO ₄ ²⁻	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Кх	Ҳн	Кх	Г	Г	Г	Г	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Ҳн	Г	Ҳн	Ҳн
ClO ₄ ⁻	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ	Ҳ

Аломатҳои шартӣ:

AcO⁻ – иони ацетат CH₃COO⁻; «Ҳ» – ҳалшаванда (> 1 г дар 100 г об); «Кх» – камҳалшаванда (0,001–1 г дар 100 г об); «Ҳн» – ҳалнашаванда (< 0,001 г дар 100 г об); «Г» – гидролиз мешавад, «—» – модда ҳосил нашудааст.

ҶАТОРИ ЭЛЕКТРОХИМИЯВИИ ШИДДАТИ МЕТАЛЛҲО:

Li, K, Ba, Ca, Na, Mg, Zn, Cr, Fe, Co, Sn, Pb (H), Cu, Hg, Ag, Au